

NUOTOLINIO DARBO REKOMENDACIJOS MOKYTOJAMS

Nepamirškime saugumo – išėjus į elektroninę erdvę tai labai svarbu. Daugiau aktualios medžiagos galite rasti Draugiško interneto puslapyje: <https://www.draugiskasinternetas.lt/>

Prieš pradedant

Pirmiausiai – nusiteikite geranoriškai ir pozityviai.

Būkite aktyvūs – pasveikinkite savo mokinius elektroninėje mokymosi erdvėje, papasakokite jiems ką nors apie save – savo pomėgius, knygą, kurią dabar skaitote, savo jausmus, kylančius dėl naujų mokymosi aplinkybių, dėl darbo neįprastomis darbo sąlygomis ir t.t.

Aprašykite ir papasakokite, kaip bus organizuojamas jūsų dėstomo dalyko nuotolinis mokymas ir ko tikėtis iš mokinių, kokie jūsų tikslai. Jūsų išankstinis pasiruošimas padės mokiniams pasijusti tvirčiau.

Aptarkite su mokiniais, kokios yra Jūsų ir mokinių mokymo(si) galimybės nuotoliniu būdu ir kokios mokymo(si) formos jums visiems tinkamiausios. Jeigu absoliuti dauguma turi kompiuterius arba mobiliuosius telefonus su interneto ryšiu, mokymo(si) aplinka gali persikelti į:

- elektroninius dienynus;
- Skype;
- Moodle ar kitas panašaus pobūdžio platformas
- socialinių tinklų aplinkas;
- elektroninį pašta;
- kitus, jau jūsų naudojamus bendravimo ir bendradarbiavimo IKT būdus

*** Galima naudoti kelias technologijas kartu, jei tai padės pasiekti geriausio rezultato.**

I. Veiklos organizavimas

Veiklos gali būti atliekamos tiek individualiai, tiek poromis, grupėmis:

- Pagal Jūsų pamokų plane numatytas pamokas skiriate mokiniams užduotis (klausimai, uždaviniai ir panašiai), kurias, atlikę raštu, mokiniai atsiunčia Jums. Užduotis galite rasti įvairiuose šaltiniuose, kuriuos geranoriškai yra atvėrę įvairūs užduočių kūrėjai ir savininkų fondai (sąrašas yra skelbiamas), Nacionalinė švietimo agentūra (Ugdymo Sodas, įvairių mokinių pasiekimų patikrinimų, konkursų užduotys). Rekomenduojame pasiūlyti mokiniams atlikti tik dalį iš Jūsų paskirtų užduočių – pavyzdžiui: „*Iš pateiktų 10 klausimų pasirinkite ir atsakykite į 5 klausimus. Kiekvienas teisingas atsakymas bus vertinamas 2 balais. Papildomai atsakyti klausimai gali pagerinti pažymį, jei pirmuose penkiuose klausimuose būtumėte padarę klaidų*“.
- Pagal Jūsų pamokų plane numatytas pamokas skiriate mokiniams mažos apimties kūrybines užduotis: naujai temai paruošti PPT pateiktį (pavyzdžiui, apie nagrinėjamą reiškinį, procesą, asmenybę ar panašiai); parašyti trumpą (pavyzdžiui, 10 sakinių) pasirinktos asmenybės veiklos biografiją; sukurti schemą; lankstinuką; skrajutę ir panašiai.
- Skiriate mokiniams veiklas, susijusias su Jūsų dėstomu dalyku bei mokinių artimiausia gyvenamąja aplinka (mažieji kraštotyros darbai). Tokia užduotis gali apimti 2 – 4 (ar daugiau) pamokų. Mokiniai, naudodamiesi internetu, renka medžiagą apie gyvenamąją vietovę ir kuria

pristatymus elektroninėje erdvėje. (pavyzdžiui, „Mūsų regiono augmenija“, „Mūsų regiono dirvožemio cheminė sandara“, „Mūsų regiono atsinaujinantys energijos šaltiniai“).

- Skiriate mokiniams mokslo tiriamuosius darbus, kurių atlikimo trukmė – 4 – 6 pamokos. Mokiniai pasirenka ir su Jumis aptarta tema renka medžiagą ir ruošia rašto darbą (rekomenduokite daryti jį iliustruotą).
- Skiriate mokiniams integruotas, kelis mokomuosius dalykus apimančias užduotis, kurias jie atlieka, pasinaudodami kelių vadovėlių medžiaga, internetu ir kt. Pavyzdžiui, nagrinėja atskirą Lietuvos regioną įvairiais požiūriais (gamtiniu, istoriniu, politiniu, ekonominiu); nagrinėja tam tikros ekonominės ar kultūrinės veiklos raišką Lietuvoje (istorija, geografija, chemija, fizika, biologija, matematika).

Organizuojate konkursus, viktorinas, kurių užduotis gali kurti ir patys mokiniai, kaip namų darbą.

* **Neskaitykite paskaitų.** Rekomenduojama vengti paskaitų formos, būti šiek tiek žaismingais ir įtraukti istorijas, paveikslėlius, pavyzdžius bei ekskursus, kad būtų skatinamas prasmingas bendravimas su savo mokiniais. Galima sukurti ne ilgesnį kaip 20 minučių trukmės mokomąjį filmuką ar mokomųjų vaizdo įrašų seriją. Tikėdamiesi staigmenų vaikai įsitraukia ir vertina savo mokytojo pastangas.

* **Paaiškinkite skiriamas užduotis.** Mokiniai, pradėdami mokytis nauju būdu, gali painiotis, ne visada suprasti, kas yra užduota kaip privaloma veikla, kas yra tik rekomendacijos, patarimai. Dėl to pateikite jiems kuo aiškesnes instrukcijas dėl privalomų veiklų, joms atlikti skirtų terminų ir dėl vertinimo.

* **Naudokite internetinius išteklius.** Internetu yra daugybė medžiagos – jūs galite ja pasinaudoti. Svarbu padėti mokiniams suprasti, kaip nustatyti, kurie šaltiniai yra pagrįsti ir patikimi, o kurie – ne.

II. Užduočių vertinimas ir grįžtamasis ryšys

Teikite grįžtamąjį ryšį. Grįžtamasis ryšys yra svarbus kiekvienoje pamokoje, bet kai mokote internetu, tai dar vienas būdas užmegzti asmeninį ryšį su mokiniais. Reguliarus konstruktyvus grįžtamasis ryšys padeda mokiniams greitai atpažinti elgesį ar įgūdžius, kuriuos reikia tobulinti ir taip pat verčia jaustis besimokančios bendruomenės dalimi. Rekomenduojama sukurti klasės forumą ar diskusijų aplinką pasirinktoje platformoje ar socialiniame tinkle, kad mokiniai galėtų palaikyti ir konsultuoti vieni kitus. Nuotolines pamokas lankantys mokiniai turi jausti ryšį su klase, mokytoju ir savo klasės draugais – ne tik mokytis, bet ir mėgautis patirtimi.

Mokinių atliktų užduočių vertinimas bus paprastesnis, jei, skyrę užduotis, kartu pateiksite ir vertinimo paaiškinimą – kiek balų bus skiriama už visos užduoties ar užduoties dalies atlikimą; kaip vertinsite projektines, kūrybines veiklas, grupės darbą. Rekomenduojama vertinti kiekvienos pamokos metu atliktas mokinių užduotis – tai padės išlaikyti mokinių dėmesį mokymuisi. Jei skiriate mokiniams kelių pamokų trukmės užduotis, paprašykite siųsti atliktus darbus tarpiniam atsiskaitymui.

III. Komunikavimas su vaiku, vaiko tėvais ir kolegomis

Būkite pasiekiami. „High-touch is more important than high-tech,“ t.y. aukšto lygio pasiekiamumas yra svarbesnis už aukštąsias technologijas. Raginkite savo mokinius ir, esant reikalui, jų tėvus paskambinti, jei jiems reikia neatidėliotino patarimo. Jei mokinys išgyvena krizę ar jam reikia patarimo – suteikite jam pagalbą.

Rekomenduojama mokiniams ir tėvams pranešti, kada būsite matomi ir pasiekiami, tačiau taip pat patartina nustatyti, kaip mokiniai galėtų susisiekti su jumis ne pamokų metu. Galima bendrauti su mokiniais žinutėmis, pranešimais, sukurti grupę, forumą socialinių tinklų pagalba. Gera komunikacija padeda mokiniams pamatyti, kad mokytojas vertina jų įsitraukimą. Vis dėl to nepamirškime – turime mokytis vaikus savarankiškumo ir drąsos priimti sprendimus.

Be to, **vaikai turi išlaikyti mokymosi ritmą ir režimą** – derinti mokymąsi su poilsiu, laisvalaikiu, kito pobūdžio veiklomis. Pasiūlykite mokiniams įprastais atvejais kreiptis į Jus Jūsų pamokų

tvarkaraštyje tam mokiniui skirtu laiku. Tai padės išvengti didesnės suirutės ir netikrumo jausmo. Vaikams svarbu jausti bent dalinį rutinos išlikimą – tai suteikia daugiau saugumo. Pagrindinė bendravimo forma nuotoliniame mokyme – neakivaizdi. Mokytojai sukelia užduotis bei nuorodas, kur galima rasti informacijos joms atlikti sutartoje platformoje, mokiniai – sukelia atliktas užduotis iki nurodyto termino. Mokytojas parašo vertinimą, kurį, esant būtinybei, pakomentuoja 1- 2 sakiniais. Ugdykime mokinių savarankiškumą.

Dėl mokymo(si) formų kaitos nerimauja ir mokinių tėvai. Telefono skambučio naudojimas proceso metu nėra geriausias sprendimas, bet visos technologijos gali būti naudingos nuotolinio mokymo(si) metu. Pasinaudodami e-dienyno galimybėmis, bendraukite su tėvais: informuokite juos, kokiais būdais bendrausite su mokiniais ir kokias mokymo(si) veiklas esate numatę. Pakvieskite juos bendradarbiauti – įsitraukimas į veiklą mažina nežinojimą, tuo pačiu – nerimą.

Suderinkite su kolegomis – tai pačiai klasei dėstančiais mokytojais – mokymosi organizavimo procesą („pamokų tvarkaraštį“) bei užduočių, skiriamų mokiniams, apimtis. Galbūt, tai geriausias laikas stiprinti integruotą mokymą(si)?

Pabaigai

Nuotolinio mokymo strategijų naudojimo bet kurioje klasėje esmė yra aiškiai išsikelti tikslą – ko norite išmokyti, ir tada pasirinkti technologiją, o ne atvirkščiai.

Galimybė mokiniams šiek tiek sužinoti apie jus iš jūsų istorijų bei aiškiai pateiktos užduotys yra svarbu bet kokio mokymosi procese. Naudodami šias strategijas sukursite teigiamą aplinką savo klasėje – nesvarbu, kokia ji būtų, akivaizdi ar virtuali.

Kai pradėsite mokymus interneto pagalba, tiesiog atminkite, kad pirmas ir paskutinis dalykas, kuriuos Jums reikia padaryti, yra išlaikyti mokinių dėmesį. Mokymas internetu reikalauja ne tik iš naujo permąstyti pamokos medžiagą, bet ir pristatyti save kaip mokytoją.

Būtina yra atsižvelgti į savo mokinių išraiškas, jų kūno kalbą ar grįžtamąjį ryšį, o ne vien tik susitelkti į turinį ir nekreipti dėmesio į tai, ar mokiniai dirba su medžiaga.

Sudėtingos ir neįprastos situacijos, pasitelkus kūrybiškumą ir patirtį, gali virsti naujų, kitoniškų, netikėtai sėkmingų praktikų pradžia. Panaudokite šį laiką apmąstydami galimas kitokio mokymo bei vertinimo formas, atlikdami seniai numatytas, bet dėl įtemptos darbotvarkės nespėtas vykdyti projektines, mokinių kūrybines, integruotas tarpdalykines veiklas.